

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักปลัด

ที่ ชพ ๗๒๒๐๑ /๑๘๕

วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๙

เรื่อง การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลครน

ตามที่สำนักงาน ป.ป.ช.ได้มีมติประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) หรือการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ อยู่ในช่วงระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ(พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช.กำหนด ซึ่งในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ จะต้องมีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙ นั้น

ดังนั้น สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลครน จึงได้จัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙ รายละเอียดปรากฏที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ลงชื่อ)

(นางสาวปัทมา แพรงษ์จีน)
นิติกรชำนาญการ

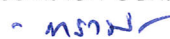
(ลงชื่อ)

(นางสมสุข รัตนพันธุ์)
หัวหน้าสำนักปลัด

ความเห็นของปลัด อบต.

ความเห็นของนายก อบต.ครน

(ลงชื่อ)

(นายพนพล มณีรัตน์)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

(ลงชื่อ)

(นายบุญชวน กายสะอาด)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลครน

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตใน
หน่วยงานภาครัฐ
ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ.2569

สำนักปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลครน

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดความแล้วจะมีผลกระทบทางลบซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาลการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีพบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายเกิดขึ้น ก็จะเป็นการเกิดความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงทุจริตมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันการทุจริตล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใดองค์การบริหารส่วนตำบลครน เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นไม่ให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบได้อีกทั้งเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569 ข้อ๐21การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569 ที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐในการนํ้องค์การบริหารส่วนตำบลครนจึงจัดทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตประกอบด้วย ผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตพ.ศ. 2569 เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับความเสี่ยง ตลอดจนถึงมาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อขับเคลื่อนผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ให้เป็นองค์กรที่มีความสุจริต โปร่งใสเป็นที่ประจักษ์ต่อไป

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

1. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

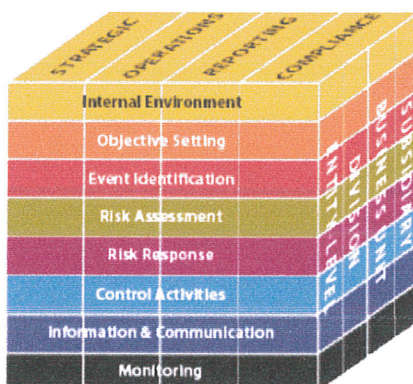
มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้าน การทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือ ประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใดวัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็น มาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

2. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยง ก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง(ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

3. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร ตามมาตรฐาน COSO 2013(Committee of Sponsoring Organizations 2013) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี 1992 สำหรับมาตรฐาน COSO 2013 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 17 หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 สภาพแวดล้อมการควบคุม(Control Environment)

หลักการที่ 1 องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ 2 คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ 3 คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ 4 องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ 5 องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 2 การประเมินความเสี่ยง(Risk Assessment)

หลักการที่ 6 กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ 7 ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ 8 พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ 9 ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการควบคุม(Control Activities)

หลักการที่ 10 ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ 11 พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ 12 ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ 4 สารสนเทศและการสื่อสาร(Information and Communication)

หลักการที่ 13 องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ 14 มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ 15 มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 5 กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล(Monitoring Activities)

หลักการที่ 16 ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ 17 ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริงและนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

4. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริตองค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต

ประกอบด้วยPressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุมกำกับ ควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

ทั้งนี้การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนความเสี่ยงการทุจริตหมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบนลักษณะการทุจริตในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น 7 ประเภท ดังนี้

1. การทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง และการเงินการคลัง ส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. สภาพหรือปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล

3. สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย

4. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและและขาดคุณธรรม จริยธรรม

5. สภาพหรือลักษณะปัญหาที่เกิดจากการขาดการประชาสัมพันธ์ในประชาชนทราบ

6. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบขาดความหลากหลายในการตรวจสอบ จากภาคส่วนต่างๆ

7. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจ บารมี และอิทธิพลท้องถิ่น

สาเหตุและปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถสรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

1. โอกาส แม้ว่าในปัจจุบันมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่พบว่า ยังคงมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง กฎหมาย กฎระเบียบไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นอีกโอกาสหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต

2. สิ่งจูงใจ เป็นที่ยอมรับว่าสภาวะทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของวัตถุนิยม สังคมนิยม ทำให้คนในปัจจุบันมุ่งเน้นที่การสร้างควมร่ำรวย ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรม การทุจริตมากยิ่งขึ้น

3. การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส การทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้นโดยเฉพาะการทุจริตในเชิงนโยบายที่ทำให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาประชาชน ขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ

4. การผูกขาด ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อ-จัดจ้าง เป็นเรื่องของการผูกขาด ดังนั้น จึงมีความเกี่ยวข้องเป็นห่วงโซ่ผลประโยชน์ทางธุรกิจ ในบางครั้งพบบริษัทมีการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ เพื่อให้ตนเองได้รับสิทธิในการดำเนินงานโครงการภาครัฐ รูปแบบของการผูกขาด ได้แก่ การผูกขาดในโครงการก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ

5. การได้รับค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจนถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรมทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องแสวงหาช่องทางเพื่อเพิ่ม “รายได้พิเศษ” ให้กับตนเองและครอบครัว

6. การขาดจริยธรรม คุณธรรม ในสมัยโบราณ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้นเป็นพิเศษ ถือว่าเป็นเครื่องวัดความดีของคน ในปัจจุบันพบว่า คนมีความละอายต่อบาปและเกรงกลัวบาปน้อยลงและมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น มองแต่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึดผลประโยชน์ส่วนรวม

7. มีค่านิยมที่ผิด ปัจจุบันค่านิยมของสังคมได้เปลี่ยนจากยกย่องคนดี คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นยกย่องคนที่มีเงิน คนที่เป็นเศรษฐี มหาเศรษฐี คนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่มีค่านิยมที่ผิดเห็นว่าการทุจริตเป็นวิถีชีวิตเป็นเรื่องปกติธรรมดา เห็นคนซื้อเป็นคนเชื่อ เห็นคนโกงเป็นคนฉลาด ย่อมจะทำให้การทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง โดยไม่มีความละอายต่อบาปและบาป และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง

ตัวอย่างของการทุจริตและประพฤติดมิชอบต่อหน้าที่ราชการจากหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติ จากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เช่น - ฉ้อโกง / ไม่ลงโทษผู้กระทำความผิดที่เป็นพวกพ้อง / เรียกรับเงิน เรียกสินบน เรียกของกำนัล - ปลอมแปลง / ลงโทษเฉพาะคนที่ไม่ใช่พวกพ้อง / ช่วยเหลือสมัคพรรคพวกหรือเครือญาติ - ยกยอก / ลงโทษเกินฐานความผิด / ปกปิดความผิดให้พวกพ้อง - ขโมย / ไม่รายงานข้อเท็จจริง / จักทำเอกสารเท็จเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง - กลั่นแกล้ง / ไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ เพื่อให้พวกพ้องได้รับผลประโยชน์ - ช่มชู้ให้ผู้อื่นเกรงกลัว/เกรงใจ -

ผูกขาดการค้าขายแต่กับพวกพ้องของตนเอง - บังคับ/ขึ้นใจผู้ใต้บังคับบัญชา / ใช้อำนาจหน้าที่เปียดบังเอาผลประโยชน์ - รวบอำนาจ / ไม่มอบหมายงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามความเหมาะสม - ริดไถจากผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อซื้อตำแหน่งหรือเลื่อนตำแหน่ง - แต่งตั้ง/เลื่อนชั้นเฉพาะพวกพ้องของตน-ปูนบำเหน็จรางวัลแต่เฉพาะพวกพ้องของตน

5. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลครน ได้แบ่งความเสี่ยงการทุจริตในการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ประกอบด้วย 2 ประเด็น ดังนี้

1. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการพิจารณาอนุมัติ การอนุญาต ของทางราชการ
2. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

6. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต
- 2) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- 3) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- 4) การประเมินระดับความเสี่ยงการทุจริต
- 5) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงได้แก่ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับของความเสี่ยง(Degree of Risk)โดยแต่ละองค์การจะต้องกำหนดเกณฑ์ขึ้นให้เหมาะสมกับประเภทและสภาพแวดล้อมขององค์กรโดยอาจจะกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเป็นระดับคะแนน 5 คะแนนหรือ 3 คะแนนซึ่งสามารถกำหนดเกณฑ์ได้ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อมูลสภาพแวดล้อมและดุลยพินิจการตัดสินใจของฝ่ายบริหารขององค์กรโดยเกณฑ์ในเชิงปริมาณจะเหมาะกับองค์กรที่มีข้อมูลสถิติตัวเลขหรือจำนวนเงินมาใช้ในการวิเคราะห์อย่างพอเพียงสำหรับองค์กรที่ไม่มีข้อมูลสถิติตัวเลขหรือจำนวนเงินหรือไม่สามารถระบุเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้ก็ให้กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพ

1.การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลครนได้แบ่งความเสี่ยงการทุจริตในการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามเกณฑ์ชี้วัดของกรอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569 ประกอบด้วย 2 ประเด็น ดังนี้ 1. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการพิจารณาอนุมัติ การอนุญาต ของทางราชการ 2. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

2.การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	ความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้น (know factor)	ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้น (Unknow factor)
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ของทางราชการ		
1. ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับขั้น เนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิ พิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบนเพื่อให้ ได้รับการบริการเร็วขึ้น		√
2. มีการเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับ การให้บริการหรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตที่ง่าย ขึ้นหรือได้รับการยกเว้นไม่เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย		√
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่		
1.การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนขั้นและ มอบหมายงานไม่เป็นธรรม เอื้อพวกพ้อง หรือมีการ เรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง หรือต่อสัญญาจ้าง		√

องค์การบริหารส่วนตำบลครนได้ระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตจากการกระบวนงานทั้ง 3 ด้าน แม้ที่ผ่านมา ยังไม่เคยมีประวัติการทุจริตในกระบวนงานทั้ง 2 ด้านนี้ แต่องค์การบริหารส่วนตำบลครนเล็งเห็นว่ามีโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงขึ้นได้ในอนาคต จึงคัดเลือกประเด็นนี้มาวิเคราะห์เพื่อวางมาตรการป้องกันเชิงรุก

3.การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิด (Likelihood)

พิจารณาจากสถิติการเกิดเหตุการณ์ในอดีตปัจจุบันหรือการคาดการณ์ล่วงหน้าของโอกาสที่จะเกิดในอนาคตโดยอาจกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเป็นระดับคะแนน 5 คะแนนประกอบด้วย 5 4 3 2 และ 1 คะแนนแสดงถึงโอกาสที่จะเกิดหรือความถี่ในการเกิดสูงมากสูงปานกลาง ปานกลาง น้อยและน้อยมากตามลำดับและกำหนดคำอธิบายในแต่ละระดับโอกาสที่จะเกิดจากนั้นทำการวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดหรือความถี่ในการเกิดว่าแต่ละความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงมีโอกาสเกิดขึ้นในระดับใดดังตัวอย่างดังนี้

การวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดแบบเชิงปริมาณ

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
4	สูงปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
1	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

การวิเคราะห์ผลกระทบ (Impact) เป็นการพิจารณาระดับความรุนแรงหรือมูลค่าความเสียหายจากความเสี่ยงที่คาดว่าจะได้รับหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงซึ่งการกำหนดระดับของผลกระทบนั้นจะต้องพิจารณาถึงความรุนแรงของความเสียหายหากความเสี่ยงนั้นเกิดขึ้นโดยอาจแบ่งผลกระทบออกเป็นผลกระทบที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินหรือด้านการเงิน/ทรัพย์สินการดำเนินงานชื่อเสียง/ภาพลักษณ์บุคลากรฯลฯ โดยอาจกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเป็นระดับคะแนน 5 คะแนนประกอบด้วย 5 4 3 2 และ 1 คะแนนแสดงถึงระดับความรุนแรงระดับสูงมากสูงปานกลาง ปานกลาง น้อยและน้อยมากตามลำดับและกำหนดคำอธิบายในแต่ละระดับความรุนแรงของผลกระทบจากนั้นทำการวิเคราะห์ผลกระทบหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงขึ้นว่ามีผลกระทบอยู่ในระดับใดตัวอย่างเช่น

การวิเคราะห์ผลกระทบ

ระดับ	ผลกระทบที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
4	สูง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
3	ปานกลาง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
2	น้อย	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
1	น้อยมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

การประเมินระดับความเสี่ยง(Degree of risk)หมายถึงสถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการวิเคราะห์โอกาสหรือความถี่ที่จะเกิดและผลกระทบหรือความรุนแรงหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงขึ้นหลังจากองค์กรวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดและผลกระทบของความเสี่ยงแล้วองค์กรต้องนำผลการวิเคราะห์มาประเมินระดับความเสี่ยงว่าแต่ละความเสี่ยงมีระดับความเสี่ยงอยู่ระดับใดในตารางการประเมินระดับความเสี่ยงซึ่งระดับความเสี่ยงอาจแบ่งออกเป็น 5 ระดับได้แก่สูงมากสูงปานกลางน้อยและน้อยมากแทนระดับความเสี่ยงข้างต้นด้วยเกณฑ์สีประกอบด้วยสีแดงส้มสีเหลืองสีเขียวและสีขาวยตามลำดับโดยนำผลจากการวิเคราะห์โอกาสหรือความถี่ที่จะเกิดขึ้นและผลจากการวิเคราะห์ผลกระทบมาประเมินระดับความเสี่ยงดังตัวอย่างดังนี้

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ระดับความเสี่ยงการทุจริต = โอกาสเกิดการทุจริต x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

หมายเหตุ : ระดับความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	15 – 25 คะแนน
2	ความเสี่ยงระดับสูง	9 – 14 คะแนน
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	5 – 8 คะแนน
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ	1 – 4 คะแนน

➤ ระดับความเสี่ยง

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

4) การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าความเสี่ยงของการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสามารถกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ได้ใน 2 ประเด็นได้แก่ ประเด็นการพิจารณาอนุมัติอนุญาตของทางราชการประเด็นการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ ดังมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต / เหตุการณ์ความเสี่ยง	Risk Score			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
1	การปฏิบัติการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ของทางราชการ	-	-	-	-	-
	การยื่นคำขออนุญาตก่อสร้าง/ ตัดแปลง/รื้อถอนอาคาร 1.ยื่นคำขออนุญาตก่อสร้าง อาคารพร้อมเอกสาร 2.เจ้าพนักงานท้องถิ่น ตรวจสอบพิจารณาเอกสาร ประกอบขออนุญาต	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสาร สิทธิ์ที่ดินหรือแบบวิศวกรรมที่ ไม่เป็นความจริงและเรียกรับ เงินให้เอกสารผ่านง่ายขึ้น	2	4	8	ปานกลาง
	3.เจ้าพนักงานท้องถิ่น ดำเนินการตรวจสอบการใช้ ประโยชน์ที่ดินตามกฎหมายว่า ด้วยการผังเมือง ตรวจสอบ สถานที่ก่อสร้างจัดทำผัง บริเวณแผนที่สังเขป	-	-	-	-	-
	4.เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจ พิจารณาแบบแปลนและ พิจารณาออกใบอนุญาตและ แจ้งผู้ขอเฝ้าระวังใบอนุญาต	เจ้าหน้าที่เรียกเงินเพื่อแลกกับ การเร่งรัดออกใบอนุญาต	2	4	8	ปานกลาง

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต / เหตุการณ์ความเสี่ยง	Risk Score		
			Likelihood	Impact	Risk Score
2	การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ การสรรหาและเลือกสรรบุคคลเพื่อเป็นพนักงานจ้าง 1.ประกาศรับสมัคร 2.ผู้บริหารแต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินการสรรหาและเลือกสรร 3.รายงานผลการดำเนินการต่อผู้บริหารเพื่อประกาศบัญชีรายชื่อผู้ผ่านการเลือกสรรและดำเนินการจัดจ้างโดยขอเห็นชอบของ ก.อบต.จังหวัดต่อไป	- 1.คณะกรรมการฯ/ผู้บริหารมีส่วนได้ส่วนเสียหรือใช้อำนาจหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้ญาติพี่น้อง/ผู้รู้จักโดยไม่คำนึงถึงความรู้ความสามารถ -	- 2 - 4 -	- 8 -	- ปานกลาง -

5) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

โอกาสความเสี่ยงต่อการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลา	งบประมาณ	หน่วยที่รับผิดชอบ
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ของทางราชการ					
1. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารสิทธิที่ดินหรือแบบวิศวกรรมที่ไม่เป็นความจริงและเรียกรับเงินให้เอกสารผ่านง่ายขึ้น(ใบอนุญาตก่อสร้าง)	ปานกลาง	1.อบรมส่งเสริมให้ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้าง 2.จัดทำคู่มือสำหรับประชาชน สำหรับแสดงขั้นตอนการบริการเพื่อให้ประชาชนได้ตรวจสอบ ณ จุดบริการ	มกราคม-มิถุนายน 2569	ใช้งบประมาณ 50,000.-บาท ไม่ใช้งบประมาณ	สำนักปลัด
2. เจ้าหน้าที่เรียกเงินเพื่อแลกกับการเร่งรัดออกใบอนุญาตก่อสร้าง	ปานกลาง	1.อบรมส่งเสริมให้ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้าง 2.มีช่องทางในการรับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์การทุจริตของหน่วยงาน 3.จัดทำประกาศมาตรการป้องกันกำกับการรับสินบนเพื่อป้องกันปราบปรามหรือต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชั่นและประพฤติมิชอบ	มกราคม-มิถุนายน 2569 มกราคม - กันยายน 2569	ใช้งบประมาณ 50,000.-บาท ไม่ใช้งบประมาณ ไม่ใช้งบประมาณ	สำนักปลัด

โอกาสความเสี่ยงต่อการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลา	งบประมาณ	หน่วยที่รับผิดชอบ
ความเสี่ยงจากการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย					
1. การสรรหาและเลือกสรรบุคคลเพื่อเป็นพนักงานจ้าง ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการสรรหาและเลือกสรรหรือผู้บริหารมีส่วนได้ส่วนเสียหรือใช้อำนาจหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้ญาติพี่น้อง/ผู้ที่รู้จักโดยไม่คำนึงถึงความรู้ความสามารถ	ปานกลาง	1. ส่งบุคลากรของหน่วยงานผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น เข้ารับการอบรมเพื่อเข้าใจ และได้รับความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน 2. อบรมส่งเสริมให้ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้าง 3. จัดทำประกาศเจตจำนงในการบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์ โปร่งใส และตรวจสอบได้ 4. จัดทำประกาศ No Gift Policy	มกราคม - กันยายน 2569 มกราคม-มิถุนายน 2569 มกราคม - กันยายน 2569 มกราคม - กันยายน 2569	งบประมาณ 100,000.- บาท ใช้ประมาณ 50,000.-บาท ไม่ใช่ งบประมาณ ไม่ใช่ งบประมาณ	สำนักงานปลัด